

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นลักษณะการศึกษาเชิงสำรวจ(SurveyResearch)โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้ารายละเอียดตามลำดับต่อไปนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นลูกจ้างไทยในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ที่ทำงานกับบริษัทญี่ปุ่นที่ถือหุ้น 100% ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2545 จำนวน17โรงงาน ประชากรทั้งหมด 16,966 คน (ที่มา : สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ, 2545)

กลุ่มตัวอย่าง คือลูกจ้างไทยที่เป็นพนักงานในระดับปฏิบัติการที่ได้รับค่าจ้างเป็นแบบรายวันทำงานกับบริษัทญี่ปุ่นที่ถือหุ้น 100% ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดตัวอย่าง ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดตัวอย่าง 316 คน (นราศรี ไววนิชกุล, 2535) แต่จะศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 ราย โดยกำหนดตามสัดส่วนพนักงานของแต่ละบริษัท (Proportion to Size) ซึ่งจะเก็บข้อมูลตามสะดวก (Convenience Sampling) และเก็บข้อมูลจากพนักงานระดับปฏิบัติการที่ได้รับค่าจ้างเป็นแบบรายวันตามขนาดตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

บริษัท	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
มูราตะ อิเล็กทรอนิกส์	3,671	68
เค เอส เอส อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย)	2,726	51
โซยา กลาสคิสต์ (ประเทศไทย)	2,339	44
โซยา ออปติคส์ (ประเทศไทย)	2,330	43
ลำพูน ซิงเตนเก้น	1,260	23
ฟูจิคุระ พรีซิชั่น เทคโนโลยี	690	13
อีเล็กโทร เซรามิกส์ (ไทยแลนด์)	601	11

บริษัท	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
ไทยอาซาฮี อิเล็กทรอนิกส์ ดีไวซ์	524	10
ไทยโจเอคซูเอเลคตริก คอร์ปอเรชั่น	484	9
ไทย เอนเจอร์	456	8
โอกิ พรินซ์ (ประเทศไทย)	381	7
ทาคาโนะ (ประเทศไทย)	344	6
โตเกียว ทริย (ประเทศไทย)	324	6
ไทย เอส เค ดี	302	6
ไทยฮีโรตะ	224	5
ไทยยามามูระ คอร์ปอเรชั่น	198	5
ไอวา พรินซ์ (ประเทศไทย)	142	5
รวม	16,996	320

ขอบเขตเนื้อหา

ขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาความคิดเห็นของลูกจ้างไทยต่อสภาพการจ้างของบริษัท
ญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ใน 6 ด้าน คือ

1. เงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน
2. กำหนดวันและเวลาทำงาน
3. ค่าจ้าง
4. สวัสดิการ
5. การเลิกจ้าง
6. ประโยชน์อื่นของนายจ้าง หรือลูกจ้างอันเกี่ยวกับการจ้างหรือการทำงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ใช้ลักษณะเป็นแบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ เพศ
สถานภาพ ระดับการศึกษา การเดินทางมาทำงาน จำนวนคนที่ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูในครอบครัว
ระยะเวลาทำงาน ที่พักอาศัย อาชีพเสริม ประสิทธิภาพการทำงาน และเหตุผลในการเลือกเข้า
ทำงาน

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสภาพการจ้างของบริษัทญี่ปุ่น ลักษณะคำถามมีทั้ง คำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิด ดังนี้

- ก. เงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน ได้แก่ สัญญาการจ้างงาน ระยะเวลาทดลองปฏิบัติงาน คุณสมบัติที่ใช้บรรจุเข้าทำงาน
- ข. กำหนดวันและเวลาทำงาน ได้แก่ จำนวนวันและเวลาในการทำงาน เวลาพัก ระหว่างปฏิบัติงาน การทำงานล่วงเวลา วันหยุด สิทธิในการลา
- ค. ค่าจ้างและค่าตอบแทน ได้แก่ ค่าจ้างปัจจุบันต่อวัน ค่าตอบแทนอื่น ๆ รายได้รวมต่อเดือน
- ง. สวัสดิการที่ได้รับ ได้แก่ สวัสดิการต่าง ๆ ที่บริษัทจัดให้ตามกฎหมาย 7 รายการ และสวัสดิการนอกเหนือจากกฎหมายกำหนดอีก 14 รายการ
- จ. การเลิกจ้าง ได้แก่ วิธีการเลิกจ้างของบริษัท
- ฉ. ประโยชน์อื่นของนายจ้างหรือลูกจ้างอันเกี่ยวกับการจ้างหรือการทำงาน ได้แก่ การยื่นเรื่องร่ำร้องทุกข์ของลูกจ้างการได้รับความรู้หรือรับการชี้แจง เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541

ส่วนที่ 3 คำถามแสดงความคิดเห็นต่อสภาพการจ้างของบริษัทญี่ปุ่น เป็นลักษณะคำถามปลายปิดทั้งหมด โดยกำหนดความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ

เหมาะสมมากที่สุด

เหมาะสมมาก

เหมาะสมปานกลาง

เหมาะสมน้อย

เหมาะสมน้อยที่สุด

มีคำถามปลายเปิดให้แสดงข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม สำหรับเครื่องมือในการศึกษาได้แสดงไว้ในภาคผนวก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นเตรียมการ

- 1.1) ศึกษาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสภาพการทำงานในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เส้นใย การจ้างหรือการทำงาน การกำหนดและวันเวลาทำงาน ค่าจ้าง สวัสดิการ การเลิกจ้าง ประโยชน์อื่นของนายจ้างหรือลูกจ้างอันเกี่ยวกับการจ้างหรือการทำงาน โดยศึกษาจาก หนังสือ พระราชบัญญัติ หนังสือพิมพ์ วารสาร อินเทอร์เน็ต รายงานการประชุม รวมถึงการศึกษาหรืองานวิจัย
- 1.2) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทญี่ปุ่นที่ถือหุ้น 100% จำนวนลูกจ้าง ประเภท ลูกจ้าง และอื่น ๆ จากนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของบริษัทญี่ปุ่น
- 1.3) สร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษา โดยค้นคว้าวิธีการสร้างเครื่องมือจาก เอกสาร ตำราทางวิชาการ นำมาสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของการศึกษาที่ได้
- 1.4) จัดทำเอกสารเพื่อใช้อธิบายขั้นตอนและข้อปฏิบัติต่างๆที่จำเป็นสำหรับการเก็บข้อมูลภาคสนาม

2) การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 2.1) ทำหนังสือแจ้งบริษัทขอความอนุเคราะห์
- 2.2) เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลอง(Try out)โดยผู้ศึกษาและผู้ช่วยศึกษา ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามโดยแจ้งจุดประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.3) จัดรวบรวมเครื่องมือเท่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างในบริษัทเป้าหมาย
- 2.4) ผู้ศึกษาชี้แจงผู้ช่วยศึกษาในการขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม โดยแจ้งจุดประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่กลุ่มตัวอย่าง
- 2.5) ผู้ช่วยศึกษานำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดและตรวจสอบความครบถ้วนในการตอบในแต่ละรายการของผู้ตอบก่อนนำส่งผู้ศึกษา
- 2.6) ผู้ช่วยศึกษารวบรวมแบบสอบถามส่งผู้ศึกษา

- 2.7) ผู้ศึกษาตรวจสอบแบบสอบถาม นับจำนวนแบบสอบถามตามกลุ่มเป้าหมาย ความครบถ้วนในการตอบแบบสอบถามแล้วลงรหัสเพื่อเตรียมวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การศึกษาค้นคว้านี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางสถิติดังต่อไปนี้

- 1) ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา ที่พักอาศัยปัจจุบัน วิธีการเดินทางมาทำงาน ภาระรับผิดชอบเลี้ยงดูคนในครอบครัว การทำประกอบอาชีพเสริม ประสบการณ์จากการทำงาน เหตุผลสำคัญในการเลือกทำงาน ในบริษัท ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
- 2) ข้อมูลสภาพการจ้างของบริษัทญี่ปุ่นในด้าน เงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน กำหนดวันและเวลาทำงาน ค่าจ้างและค่าตอบแทน สวัสดิการ การเลิกจ้าง ประโยชน์อื่นของนายจ้างหรือลูกจ้างอันเกี่ยวกับการจ้างหรือการทำงาน ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
- 3) ข้อมูลแสดงความคิดเห็นต่อสภาพการจ้างของบริษัทญี่ปุ่นในด้าน เงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน กำหนดวันและเวลาทำงาน ค่าจ้างและค่าตอบแทน สวัสดิการ การเลิกจ้าง ประโยชน์อื่นของนายจ้างหรือลูกจ้างอันเกี่ยวกับการจ้างหรือการทำงาน โดยให้ความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด ได้กำหนดเป็นคะแนน 5 4 3 2 1 ตามลำดับ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) กำหนดการแปลความหมายดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น	ความหมาย
4.50 – 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.50 – 4.49	เหมาะสมมาก
2.50 – 3.49	เหมาะสมปานกลาง
1.50 – 2.49	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.49	เหมาะสมน้อยที่สุด

5. ระยะเวลาดำเนินการศึกษา

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษาและทำการเก็บข้อมูลและประมวลผลตั้งแต่เดือน
ตุลาคม 2545 ถึงเดือน เมษายน 2546

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University